

CUIXAC

169). No hi ha noms en *-ac* a les Illes, en contra del prejudici creat arbitràriament per mossèn Alcover. *Cuixac* és gairebé l'única excepció, fora del torrent des Millac (Artà), de poca importància. És probable que tots dos vinguin del nom d'algun dels rars partícips provençals a la conquesta o a la repoblació. En efecte, el topònim *Coissac* existeix abundantment en terres d'Oc i d'Oïl (cf. *Cuissai* departament Orne i *Cuissy* a l'Aisne), com explica Aebischer, *Ét. Top. Cat.*, 271 (val a dir que el parentiu amb el nostre *Cuixà* rossellonès és més aparent que real. Vegeu *Onom. Cat.*).

No creiem, doncs, que sigui un nom mossàrab indígena; l'àrab el descartam francament (*ša* només podria sonar així davant *-q* i arrels *kšq* o *qšq* no existeixen).

CURA, Santuari de (Algaida, Mall. 35, b-1)

Situat dalt del Puig de Randa (548 m.).

Si és un nom anterior a la conquesta no sembla gaire probable un nom simbòlic del llatí i català *cura* 'acurament, compte que es té d'una cosa, cura que se li dóna', però *cura* ni en llatí ni en català antic no significava guariment, curació d'una malaltia; l'aplicació de *Cura* en el sentit del francès *soin* només s'explicaria com un nom simbòlic d'un concepte abstracte imprecisable a base de la idea 'soin'. Si és nom anterior a la conquesta podem pensar en un mot originari àrab, el que ha donat el nostre *alqueria*; aquest nom en àrab té en singular la forma *qariā*, el plural d'aquest mot en hispano-àrab consta com *qúrā* segons el vocabulista o dicc. de Ramon Martí (p. 268), traduïnt «villa, alcaria»; aquest plural ha donat el nom de la vila d'*Alcora* a la Plana de Castelló; com es veu, una pronúncia corrent de la *u* d'aquest mot, davant *r*, era oberta, convertint-la en una *o* catalana. Però no estem segurs que aquesta fos l'única pronúncia existent en l'àrab de les terres catalanes: és ben possible que en l'àrab corànic, com procuraven pronunciar-lo els alfaquins, li donessin un timbre pròxim a *u*, i la influència del cat. *cura* acabaria d'identificar-l'hi.

CURNIA, CURNIOLA, veg. Conies